

Seljord kommune

HOVUDPLAN VATN OG AVLØP 2020 - 2030 vedteken KS sak 127/20 den 10.12.2020

INNLEIING

Hovudplan VA er ein separat plan som skal synleggjere hovudutfordringar for Seljord kommune innom VA sektoren dei neste 10 år. Planen skal synleggjere investeringsbehov og naudsynt driftsnivå fram mot 2030.

Det er ei målsetjing at handlingsdelen av hovudplanen vert revidera jamleg på stutt og lang sikt og innan budsjettprosessen kvart år.

SAMANDRAG

Arbeid innom VA området er samansett med langsiktige planar (reguleringsplanar mm), konsesjonar (utsleppsløyve) og administrativ styring i høve inntekter (lov om vass- og kloakkanlegg), lokale gebyrregulativ og sakshandsaming. I tillegg kjem ordinær drift samt investeringsprosjekt.

Teknisk drift og vedlikehald har valt å ta med overvasshandsaming i plandokumentet. Overvassproblematikk er utfordrande i høve nye klimaanalyser og lokale avrenningstillhøve. Det er særskilt problematisk i området der overvatnet ikkje får renne fritt men er lukka i grøfter over lengre strekk. I byrjinga av planperioden vil arbeide handle om ei grundig kartlegging i aktuelle området av kommunen for seinare å prioritere utbetringar i dei felt der risikoen for store øydeleggingar er størst.

Målsetjinga med hovudplanen VA å gje eit bilete av nåsituasjonen og utfordringar framover både for kommunen som samfunn og som organisasjon, samt avgjere kva for planar/prosjekt det skal arbeidast med framover. Hovudplanen for VA er eit sentralt dokument i høve til andre strategiske planar i Seljord kommune, som planstrategi, arealplan, kommunedelplanar, reguleringsplanar, byggesaker og ikkje minst budsjettplanane i åra fram mot 2030. Seljord kommune må førebu seg på relativt store investeringar i perioden fram mot 2030. Det er særleg tilhøva i Flatdal og Seljord sentrum som krev store investeringar for å ivareta kommunens pliktar mot tilsynsmynde og abonnentar. Finansieringa av desse tiltaka må i hovudtrekk finansierast gjennom avgiftsauke dei neste åra.

INNHALD

INNLEIING.....	2
SAMANDRAG	2
1. OVERORDNA MÅL FOR VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDTERING I SELJORD KOMMUNE.....	4
1.1 VASSFORSYNING.....	4
1.2 AVLØPSHANDSAMING	4
1.3 OVERVASSNETT I SELJORD	5
2. NASJONALE OG LOKALE RAMMEBETINGELSAR.....	5
2.1 NASJONALE RAMMEBETINGELSAR.....	5
2.1.1 Plan og bygningslova	5
2.1.2 Forureiningslova.....	5
2.1.3 Forureiningsforskrifta.....	5
2.1.4 Vassressurslova	6
2.1.5 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg	6
2.1.6 Forskrift om rammer for «vannforvaltning»	6
2.1.7 Drikkevassforskrifta	6
2.1.8 Internkontrollforskrifta.....	6
2.2 LOKALE RAMMEBETINGELSAR.....	7
2.2.1 EU's rammedirektiv for vatn.....	7
2.2.2 Lokal føresegner om vass- og avløpsgebyr	7
2.2.3 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp.	7
3. FOLKETALSUTVIKLING –FASTBUANDE, REISELIV OG HYTTER	7
3.1 FOLKEMENGDE FASTBUANDE.....	7
3.2 FOLKETALSTILSKOT - FRITIDSBUSTADER	8
3.3 KLIMA OG OVERVASSHANDTERING	8
3.3.1 Klima- og Energiplan Seljord kommune.....	8
3.4 PLANLAGDE OG EKSISTERANDE UTBYGGINGSOMRÅDE	9
3.4.1 Bustadbygging	9
3.4.2 Næringsareal – næringsbygg	9
4. AVLØP –TILKNYTT INNDELT ETTER REINSEDISTRIKT	9
4.1 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AVLØPSANLEGG I Seljord	10
5. OVERVASSNETT I SELJORD	11
5.1 OVERORDNA VURDERING AV OVERVASSUTBETRINGER Seljord	11
6. VASSFORSYNING I SELJORD.....	11
6.1 GODKJENTE OFFENTLEGE VASSVERK I SELJORD KOMMUNE	12

6.2 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AV VASSFORSYNING I SELJORD	12
7. HANDLINGSPLAN FOR VA OG OVERVASSHANDSAMING 2020-2030	12
7.1 TILTAK GENERELT VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDSAMING.....	13
7.2 OMRÅDET FLATDAL	13
7.2.1 Avløpsreinsing Flatdal.....	13
7.2.2 Vassforsyning Flatdal.....	13
7.3 OMRÅDET ÅRHUS.....	14
7.3.1 Avløpsreinsing Århus.....	14
7.4 OMRÅDET ÅMOTSDAL	14
7.4.1 Avløpsreinsing Åmotsdal	14
7.4.2 Vassforsyning Åmotsdal	15
7.5 OMRÅDET SELJORD SENTRUM	15
7.5.1 Avløpsreinsing Seljord.....	15
7.5.2 Vassforsyning Seljord	15
7.6 ØVRIGE OMRÅDE.....	15
7.6.1 Avløpsreinsing i øvrige områder av Seljord kommune.....	16
7.6.2 Vassforsyning i øvrige områder av Seljord kommune.	16
8. FINANSIERING OG SJØLVKOST	16
8.1 INVESTERINGAR 2020-2030.....	16
8.2 KONSEKVENSAAR FOR DRIFT.....	17
8.3 FINANSIERING AV VIDARE INVESTERING OG PÅFØLGJANDE DRIFT – AUKING AV AVGIFTER	17

1. OVERORDNA MÅL FOR VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDTERING I SELJORD KOMMUNE

1.1 VASSFORSYNING

Seljord kommune skal levere drikkevatt i tråd med dei til ein kvar tid gjeldande nasjonale føringane i landet. Drikkevassforskrifta gjev føringar for mengde, trykk og fysisk/kjemisk/biologisk (hygienisk) vasskvalitet. Seljord kommune har vedteke standard abonnementsvilkår administrative og tekniske bestemmelser. Desse standardvilkåra pålegg kommunen å syte for leveringstryggleik på nett samt minimums trykk/mengde til private. Kommunal vassforsyning i Seljord skal ha oppdaterte internkontrollsystem og beredskapsplanar i trå med IK-MAT (internkontroll næringsmiddeloggjevnad)

1.2 AVLØPSHANDSAMING

Seljord kommune skal handsame avløp i trå med dei nasjonale krav til utslepp ytre miljø. I tillegg skal alle anlegg planleggast og arbeidast for eit best mogleg arbeidsmiljø med fokus på luktulemper, handtering av gassar på anlegg og installasjonar, utarbeide rutinar for tryggleik av tilsette og omgjevnad samt sikre ein vasskvalitet i vatn og vassdrag som sikrar ålmenta si interesse for bruk.

Kommunal avløpshandsaming skal ha oppdatera internkontrollsystem og beredskapsplanar i trå med internkontrollforskrifta.

1.3 OVERVASSNETT I SELJORD

Seljord kommune skal arbeide for at kommunen er førebudd på auka vassføring i lokale vassdrag slik at skade på kommunal infrastruktur vert minimal. Gjennom oppgradering av planverk, kommunale vegar og bustadfelt/sentrumsområdet vil auka fokus på lokal avrenning bidra til å redusere eventuelle skader ved mykje nedbør.

Kommunale bustadfelt i Seljord skal opparbeidast med eigne separate overvassystem.

2. NASJONALE OG LOKALE RAMMEBETINGELSAR

2.1 NASJONALE RAMMEBETINGELSAR

2.1.1 Plan og bygningslova

Plan- og bygningslova er den generelle arealdisponeringslova i Noreg. Arealplanar og reguleringsplanar legg føringar på korleis areala i dei enkelte områda kan utnyttast. Oppføring av reinseanlegg, legging av leidningsnett krev løyve etter PBL: PBL stiller samstundes krav til at alle bygg skal ha tilfredsstillande vass- og avløpstilhøve. Kommunen er myndighet etter PBL.

Gjennom PBL §§ 27-1 og 27-2 har kommunen heimel til å pålegge tilkobling til kommunalt nett for private bygg. Dette gjeld særleg om kommunalt nett ligg i nærleiken av bygga eller om private løysingar ikkje er tilfredsstillande.

2.1.2 Forureiningslova

Lov om vern mot forureiningar har som føremål å verne det ytre miljø mot forureiningar og å redusere eksisterande forureining. Vidare er føremålet å sikre forsvarleg miljøkvalitet slik at forureiningar ikkje fører til helseskade, går ut over trivsel eller skadar naturens evne til produksjon og sjølvforying.

Forureiningslova definerar avløpsvatn både som vatn frå sanitærinstallasjonar, industri og overvatn. I den grad lova berører vassverkseigarar er det i samband med sanitærinstallasjonar på vassverk.

2.1.3 Forureiningsforskrifta

Forureiningslova har særlege bestemmingar om avløpsvatn gjennom «Forskrift om begrensning av forureining (forureiningsforskriften)», del 4, samt kapittel 16 om vass- og avløpsgebyrer.

Forskrifta vart gjeldande frå 01.01.2007 og bygger på EU's avløpsdirektiv. Forskrifta klargjer dei delane av forureiningslova som er spesielt for kommunens handtering av avløpssaker. Kapittel 16 regulerar rammene for kommunens innkrevjing av vatn- og avløpsgebyr. Prinsippet er at kommunen kan krevje inn gebyr tilsvarande utgiftene til drift og investering av vatn- og avløpsanlegga (sjølvkostprinsippet). Det er ikkje høve til å nytte desse inntektene til andre føremål.

2.1.4 Vassressurslova

Lov av 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvatn (vassressurslova) har som føremål (§ 1) «å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann» All aktivitet som har verknad på vassdrag og grunnvatn omfattas av lova.

2.1.5 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg

Lova erstattar tidlegare lov om kommunale vass- og avløpsgebyr og gjev retningsliner for innkrevjing av vass- og avløpsgebyr samt godkjenning av private vass- og avløpsanlegg.

2.1.6 Forskrift om rammer for «vannforvaltning»

«Forskrift om rammer for vannforvaltning – vannforskriften» - er det norske namnet til bestemmingane som er heimla i EU's vannrammedirektiv. EU- direktivet beskriv korleis arbeidet med heilskapleg vassforvaltning skal gjennomførast og angir minimumsrammer for heilskapleg og kunnskapsbasera vassressursforvaltning med vekt på god økologisk status i vassførekomstane. Gjennom EØS-samarbeidet er Noreg forplikta til å fylgje direktivets målsetningar.

I samsvar med vassforskrifta er Noreg delt inn i 11 vassregionar og innom desse regionane skal det utarbeidast forvaltningsplanar med miljømål og tiltaksprogram for den enkelte vassførekomst og eventuelle tilhøyrande vassdrag. Planane for vassområda som er med i fyrste runde (fristen var 2015) er vedtatt i fylkestinga i vassregionen som regional plan heimlet i PBL og godkjent av kongen i statsråd 11.06.2010.

2.1.7 Drikkevassforskrifta

EUs drikkevassdirektiv 98/83/EF er innarbeidd i norsk regelverk ved "Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)". Direktivet er eit minimumsdirektiv som Noreg må følgje, men står fritt til å velje strengare krav enn det som er gjeve, eller og andre krav enn det direktivet omtalar. Drikkevassdirektivet sett krav til minimum antal prøver som må takast av drikkevannet kvart år. I samsvar med drikkevassforskrifta skal kommunen utarbeide beredskapsplanar for reservevassforsyning. Vassverk som forsyner over 20 einingar eller meir enn 50 personar, helseinstitusjon, skular, bornehagar er godkjeningspliktige i samsvar med forskriftas §8

2.1.8 Internkontrollforskrifta

Krav om internkontroll er heimla både i næringsmiddeloggjevnaden (IK-MAT) og i kommunehelsetenestelova. IK-MAT gjeld for alle godkjeningspliktige vassanlegg. Forskrifta pålegg eigar å dokumentere at regelverket vert fylgt. Internkontrollforskrifta gjeld både indre og ytre miljø.

2.2 LOKALE RAMMEBETINGELSER

2.2.1 EU's rammedirektiv for vatn

Seljord kommune tilhører Vannregion Vestfold og Telemark. Vannregionen dekkjer vassdraga Numedalslågen, Skiens- Farris-, Auli og Kragerøvassdraget og tilhøyrande kystområder fordelt på ti vassområder. Vassregionen strekkjer seg frå Hardangervidda i nord til Oslofjorden i sørøst.

Vassregionen er organisera med ein politisk styringsgruppe, arbeidsutvalg og referansegrupper i tillegg til at det er ansatt eigen vassområdekoordinator.

Plandokument for Vannregion Vestfold og Telemark i perioden 2016-2021 er dokumenta for Vannregion Vest-Viken 2016-2021. Årsaken til denne fordelinga er fylkessamanslåinga. Meir informasjon om vassregionen ligg på heimesida www.vannportalen.no.

2.2.2 Lokal føresegner om vass- og avløpsgebyr

Seljord kommune vedtok 23.10.2014 ny føresegn om vass- og avløpsgebyr for Seljord kommune med verknad frå 01.01.2015. Føresegna gjev klare retningslinjer om heimel for innkrevjing av gebyr på vatn og avløpstenestene. Sjølve gebyrregulativet vert justera årleg i den kommunale budsjettprosessen.

2.2.3 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp.

Seljord kommune vedtok 23.10.2014 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp – administrative og tekniske bestemningar. Føremålet med bestemmingane er å:

- fastsetje leveringsvilkår og vilkår kommunen, som eigar av offentlege vatn- og avløpsanlegg og leverandør av tenestene, stiller for tilknytning til og bruk av offentlege vass og avløpsanlegg. Dette omfattar og det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent som er eller blir tilknytt offentleg vatn- og avløpsanlegg.
- stille krav til aktørar slik at dei private vatn- og avløpsanlegga som tilknyttast kommunalt nett, blir utført på ein trygg måte med omsyn til funksjonstryggleik, anleggs- og utstyrs kvalitet.

3. FOLKETALSUTVIKLING –FASTBUANDE, REISELIV OG HYTTER

3.1 FOLKEMENGDE FASTBUANDE

Folketalsutviklinga er viktig for planlegging av VA infrastruktur. Det er store kostnader knytt til etablering av infrastruktur men levealder på infrastrukturen er lang (40-100 år på gode leidningar) og avkastninga kan difor vere god på lang sikt. Ved stor auke i folketalet vil ein kunne få for liten kapasitet ved eksisterande nett om dimensjoneringa er for låg. Samstundes vil kostnadane bli høge og drifta noko meir komplisert om leidningsnett vert dimensjonert for stort.

Folketalsutviklinga i Seljord er dei siste åri relativ beskjeden med tanke på fastbuande i kommunen men SSB si prognose fram mot 2040 syner at innbyggartalet vil synke litt under dagens nivå.

Folketalsutviklinga fram mot 2040 syner ingen dramatiske negative endringar i folketalet, sjølv om prognosa viser negative tall, men til dømes kan krav til avløpsrensing endre seg i reinsedistrikta Seljord og Flatdal.

Tabell 1 Folketalsutviklinga i Seljord analyse 2019 – 2040

År	2019 (31.12.2019)	2030	2040
Folketal	2888	2864	2867

Frå SSB 2020

3.2 FOLKETALSTILSKOT - FRITIDSBUSTADER

Antall fritidsbebuarar i kommunen har vore stabil dei siste 10 åri. Korleis denne utviklinga kjem til å fortsette er uvist men truleg kjem ein i fritidsbustadar som ynskjer å kople seg på kommunalt nett til å få ein liten vekst i perioden fram mot 2040. Dette må ein sjå i samanheng med auke i eldre personar med god helse, men og auken i bruk av heimekontor.

Samt ei auke i personar som arvar bustadar, men som ikkje bur i kommunen. Utfordringane er difor å planlegge kapasitet på nett og produksjon for både vatn og avløp på stutt og lang sikt. Folketal i høgtider, festivaltider og brukssesong av hytter er stigande og truleg vil denne utviklinga halde fram. Så langt er det kun eit fåtall som er påkobla kommunalt nett, dersom ein ser bort frå camping- og festivalplassane.

Men ein må ta høgde for strengare sentrale krav, og omdisponering av bustadar.

Forbruket ifb arrangementer på Dysrkuplassen er sterkt stigande, og ein ser her den største påverkningsfaktoren for utbygging i Seljord sentrum, både på vatn- og avløp.

3.3 KLIMA OG OVERVASSHANDTERING

I følgje FN's klimapanel (IPCC) er klimaendringane ein av dei største miljømessige, sosiale og økonomiske utfordringar verda står ovanfor. Globalt har både gjennomsnittlige luft- og havtemperaturar stige de seiste åra. Ei oppvarming av jorda omfattar smelting av sno og is og et stigande gjennomsnittleg havnivå.

Trenden for Noreg er at det blir meir av værtyper me i dag kallar ekstremvær, både oftare og lengre tørkeperiodar, samt fleire og hyppigare, intense nedbørssituasjonar. Scenario utført av RegClima viser at det for Austlandet kan forventast 5-10 % auke i antal dygn med opphaldsver samstundes som episodar med ekstreme nedbørsmengder vil opptre oftare (kjelde: Norsk Vann rapport 162/2008). Dette, i kombinasjon med høg befolkningsvekst og fortetting av eksisterande bustadområde, kan bidra til å auke overvassmengda med opptil 50 %.

3.3.1 Klima- og Energiplan Seljord kommune

Hovudplan vatn og avløp, Seljord kommune, 2020-2030

Planarbeidet for ein felles klima- og energiplan for Vest-Telemark er under utarbeiding. Og ein felles plan har som målsetting å vera vedtekjen i løpet av 2021. Fokus for Seljord bør vera generelle klima utfordringar knytt til ekstremver med påfølgjande flaum, turke etc. For Seljord kommune sin del er situasjonen noko anna sidan det er relative små sentra med tilhøyrande små bustadområde men og i Seljord har dei seinste åra vore utfordrande med omsyn til overvatn, snosmelting og lokale flaumar. Her har ein spesielt sett kva påverknad vassdraga i Flatdal og Seljordvatnet får ved større nedbørsmengder og snosmelting. Planlegging av gode overvassystem er viktig for å unngå uønskt hendingar i framtida og Seljord kommune har utfordringar i visse delar av kommunen. Ein vil her sjå på løysingar som bygger på bortleiing av vatn i rør, men også bevisst bruk av opne vassvegar og lokale overvasshåndteringar.

3.4 PLANLAGDE OG EKSISTERANDE UTBYGGINGSOMRÅDE

3.4.1 Bustadbygging

Seljord kommune har vedteke kommunal planstrategi for perioden 2016-2019 og konklusjonen er at det er ei begrensa auke i antal nybygging av bustadhus. Det er samstundes viktig å legge til rette for vidare utbygging av bustader.

Område	Antal ledige bustadtomter i kommunale/private felt	Antal planlagte tomter fram mot 2030
Tømmeråsen	7	
Prestegardslia		40
Sinnesodden		64

3.4.2 Næringsareal – næringsbygg

Følgjande områder har ledige areal/tomter for næring;

Område	Næringsareal/tomter	Antal nye tomter planlagte
Vekan	2	
Nordbygdi		4
Århusmoen	1	2

4. AVLØP –TILKNYTT INNDELTT ETTER REINSEDISTRIKT

Tabellen syner oversikt over antal tilknytte personar i dei ulike reinsedistrikta i Seljord kommune. Personekvivalent vert nytta som eit mål på kor mykje ein person forbrukar vatn i løpet av eit døgn i gjennomsnitt over året og her er omrekningsfaktorar for å få med næringsaktivitetar, institusjonar mm med i grunnlaget.

Tabell 3. Viser kva for reinsedistrikt dei forskjellige utsleppsløyva for kommunalt avløpsanlegg er gjevne til.

Reinsedistrikt (tilknytt vatn og/eller avløp)	Utsleppsløyve Antal pe	Pe utrekna etter NS 9426. Høgste verdi 2017-2019	Merknadar
Seljord	2000	8152	Renseanlegget er dimensjonera for 3000pe Den store belastninga er forårsaka av aktivitetar ifb Dyrskuen
Århusmoen	50		Nytt reinseanlegg er under bygging, og vil stå ferdig hausten 2020.
Flatdal	300	139	Anlegget har stor kapasitet iforhold til belastning.
Åmotsdal	10	7	Avløpsanlegget er ei infiltrasjonsgrøft.

4.1 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AVLØPSANLEGG I Seljord

I denne planen vert det bare gjort greie for tilstand i grove trekk. Med tilstand meinast evna til å reinse avløpsvatn (prosess – ytre miljø), fysisk arbeidsmiljø (indre miljø) og bygningsmessig standard.

Tabell 4 Tilstanden vert vurdert på ein skala 1-5 der 5 er høgast og 1 er dårlegast.

Anlegg/ tilstand	Tilstand ytre Miljø	Tilstand indre miljø	Bygning og maskiner	Nett	Merknadar
Seljord	4	4	5	3	Renseanlegget vart bygd i 2006, det er eit problem med lukt i ytre miljø. Ein del innlekk på nett.
Århusmoen	5	5	5	5	Nytt anlegg i 2020.
Flatdal	4	3	3	2	Renseanlegget er frå 1974. Det har kun vore mindre vedlikehald og oppgradering utført. Mykje innlekk på nett. Det er nytta bark istaden for pukk.
Åmotsdal	4	4	3	4	Infiltrasjonsgrøft, ukjent effekt. Styreskap ikkje overbygd.

5. OVERVASSNETT I SELJORD

Seljord kommune har overvass-system knytt til kommunale vegar i form av stikkrenner og noko lengre strekk med lukka bekkar. I dei fleste kommunale felt er det egne overvass-system, men nokre eldre bustadkrullar har løysinga på overvatn løyst med t.d lokal bakkedrenering.

Det er mange utfordringar i kommunale felt og bustadkrullar generelt når ikkje dreneringstilhøve av overvatn er planlagt. Difor skal alle nye felt bli planlagt med eige overvass-system som abonnentane må knytte seg til. Dersom ikkje abonnentane kan få tilfredstillande løysingar på eiga tomt. Ein må her vera særskild merksam på grannelova §2 I ein periode var også lukking av opne bekkar og flomvegar tiltak som vart gjort. I etterkant ser ein at dette nok ikkje var ei god løysing, og ein må tenke på korleis ein kan reversere desse inngrepa.

Fyrste steget i overvasshåndtering er å få kartlagt overvassnett i kommunen, særskilt der infrastruktur kan vera utsatt for flom.

5.1 OVERORDNA VURDERING AV OVERVASSUTBETRINGER Seljord

Område	Type nett	Merknader
Seljord	Flomvegar, stikkrenner, Kulvertar, opning av gamle flomvegar avrenning frå bustad.	Ein har hatt kartlegging på Gravshaugbekken, Tussejubekken og Kjempa. Ei kartlegging av resten av Seljord er naudsynt. Men ein har starta opp med nokre tiltak, etter tilskot frå NVE.
Flatdal	Flomvegar, stikkrenner, Kulvertar, opning av gamle flomvegar.	Ei kartlegging er naudsynt før ein gjere tiltak.
Åmotsdal	Flomvegar, stikkrenner, Kulvertar, opning av gamle vegar, avrenning frå bustad.	Ei kartlegging er naudsynt før ein gjere tiltak.
Øvrige områder	Flomvegar, stikkrenner, Kulvertar, opning av gamle flomvegar.	Ei kartlegging er naudsynt før ein gjere tiltak.

6. VASSFORSYNING I SELJORD

Seljord kommune forsyner i dag om lag 1 150 bustader, hytter og næringseiningar med vatn frå kommunale vassverk. Vassverk med fleir enn 20 abonnentar , 50 personar eller forsyner helseinstitusjon, skular, barnehagar er godkjenningsspliktige vassverk. Godkjenningssordninga vert administrert av Mattilsynet.

6.1 GODKJENTE OFFENTLEGE VASSVERK I SELJORD KOMMUNE

Oversikt over status på godkjende vassverk i Seljord kommune:

Vassverk	Godkjend (år)	Merknadar
Seljord	2016	Nytt vassveri 2016.
Århusmoen	2020.?	Nytt vassverk vert ferdigstilt i 2020
Flatdal	1991	Flatdal vassverk leverar godt vatn utan noko særleg behandling.
Åmotsdal	1981.?	Det fyrste vassverket er frå 1981

6.2 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AV VASSFORSYNINGA I SELJORD

Vurderinga i tabellen under er overordna men tek for seg vasskvalitet, trykktilhøve, tilstand på bygg og maskiner samt leidningsnett.

Anlegg/ tilstand	Vass- kvalitet	Forsyn- ingstr yggjeik	Bygning og maskiner	Nett	Merknadar
Seljord	5	4	5	2	Mykje utlekk, ca 40% utlekk
Århusmoen	5	5	5	5	Nytt vassverk ferdigstilt i år
Flatdal	5	4	4	3	Ein del utlekk, ca 20%, Bygningsamassa treng renovering.
Åmotsdal	5	4	4	3	Lite utlekk, men det er brukt bark istaden for pukk.

7. HANDLINGSPLAN FOR VA OG OVERVASSHANDSAMING 2020-2030

For å handtere vidare utbygging på ein forsvarleg måte er det naudsynt med gjennomgang og kapasitetsvurdering av heile vass- og avløpsnettet i Seljord og Flatdal reinsedistrikt/forsyningsområde. Ein slik kapasitetsvurdering vil kunne gje tydelegare svar på naudsynt kapasitetsauke i dei ein skilde områda.

Det vart gjennomført ein vurdering av Seljord reinseanlegg i 2020, og resultatet kartla eit behov for utbygging av Seljord RA.

7.1 TILTAK GENERELT VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDSAMING

Seljord kommune har ein del generelle tiltak som gjeld alle anlegg. Følgjande tiltak er prioritert og ein del er påbyrja og noko er ferdig.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Kartlegging av overvatn Tussejuvbekken, Kjempa og Gravshaugbekken	2019	100`	Støtte frå NVE. Nokre tiltak er allereie iverksett.
Kamerakøyring avløpsnett Seljord og Flatdal	2020-2025	1 800`	Ein har kamerakøyrert delar av nettet i Seljord og Flatdal. Mykje gjenstår. Einaste måten å få tilstandsvurdering på.

7.2 OMRÅDET FLATDAL

7.2.1 Avløpsreinsing Flatdal

Området Flatdal har ein rekke utfordringar i høve dagens VA infrastruktur med mykje innlekk av fremmedvatn, og bark som er nytta istaden for pukk. Flatdal reinseanlegg treng og ein stor renovering, og det er mest fornuftig å bygge nytt. Ein bør også avkloakere resten av bebyggelsen i Flatdal, særleg områda landsbyen og mot Nutheim. Seljord kommune kjem til å gå inn for følgjande tiltak i perioden:

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Nytt reinseanlegg	2029-2030	8 000`	Bygging av nytt reinseanlegg.
Rehabilitering av leidningsnett	2021-2025	2 500`	
Avkloakering	2029-2030	6 500`	

7.2.2 Vassforsyning Flatdal

Vassforsyninga i Flatdal har ein del utlekk, ca 20%, lokalisering og utbetring av desse lekkasjane er eit hovudfokus. I samanheng med avkloakering i Flatdal bør ein også føre fram kommunalt vatn i sama traseen. Bygningane treng også renovering.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Rehabilitering av leidningsnett	2021-2025	2 500`	
Framføring av vatn til nye abonnentar	2029-2030	3 000`	

Renovering av byggningsmassa	2026-2030	1 500`
------------------------------	-----------	--------

7.3 OMRÅDET ÅRHUS

7.3.1 Avløpsreinsing Århus

Området Århus, Århusmoen har i dag mykje private avløpsanlegg. Når ein nå etablerar nytt VA-anlegg på Århusmoen så vil ein avkloakere området, og få sanert dei private løysingane.

Bygging av nytt VA-anlegg var kontraktsfesta med Telemark Technologies AS i 2017. Ein har valgt å ta dette med som eit punkt under tiltak, sidan utbygginga vert ferdigstilt i 2020.

7.3.2 Vassforsyning Århus

Århusmoen har i dag ei kommunal vassforsyning, dette er ein grunnvassbrønn. Som i hovudsak har tilførsel via øvre sjikt i grunnen. Og har tidlegare vore utsett for bakteriell forureining. Det vart montert uv-filter i 2018 for å elminere den bakterielle forureininga.

I kolumna under har ein slått saman tiltaka for både avløp- og vatn på Århusmoen.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Nytt VA-anlegg	2020	4 000`	1 834` er allereie utbetalt
Endringar ifb tilkoplingar nytt VA-anlegg	2020	750`	Dette går stort sett på kummar for tilkopling, og mindre endringar.
Søknad om plangodkjenning	2020	50`	

Det er ikkje planlagt noko meire utbygging, rehabilitering utover ferdigstillelse av nytt VA-anlegg på Århus.

7.4 OMRÅDET ÅMOTSDAL

7.4.1 Avløpsreinsing Åmotsdal

Kommunal avløpsreinsinga i Åmotsdal føregår via infiltrasjonsgrøft i grunnen. Dette er eit enkelt anlegg som har 3 bustadhus påkopl.

Ein er ukjent med kvalitet og reinseffekt.

Kommunen bør vurdere ei rehabilitering eller utbygging, slik at ein kan avkloakere mange av dei private avløpsanlegga som i dag ligg i området Steinmoen, butikken i Åmotsdal.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Rehabilitering avkloakering	2027-2030	4 000`	Må sjås i samanheng med nye krav som kjem i 2027

7.4.2 Vassforsyning Åmotsdal

Åmotsdal vassverk er ein grunnvassbrønn med uv-filter. Ein har ikkje kartlagt lekasjeomfanget her, men ein må anta at det her også er lekkasjer i størrelse ca 20%. Ein del av rørleidningane er omfylt med bark, og dette vil gjennom tid medføre fare for lekkasjer. Bygningsmessig må ein påreikne mindre vedlikehald dei neste åra.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Rehabilitering leidningsnett	2021-2023	750`	Kan kanskje utsetjast til ei avkloakering av Åmotsdal skjer.
Rehabilitering bygningar	2021-2023	600`	

7.5 OMRÅDET SELJORD SENTRUM

7.5.1 Avløpsreinsing Seljord

Seljord reinsedistrikt, med Seljord reinseanlegg som avløpsreinsing er eit reinseanlegg frå 2006. Kapasiteten her er for liten med tanke på arrangement på Dyrskuplassen, og ein må her sjå på ei større utbygging for å få opp kapasiteten.

I 2020 var det utført ein kapasitetsvurdering av reinseanlegget. Rapporten her viser ei stor belastning, og kommunen må foreta utbyggingar slik at ein tilfredstiller krava

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Utbygging Seljord RA	2022	6 000`	Ein ser for seg ein form for bufferløysning.
Prosjektering tiltak RA	2021	1 581`	
Rehabilitering leidningsnett	2021-2030	15 000`	Leidningsnettet har mykje innlekk

7.5.2 Vassforsyning Seljord

Seljord vassverk vart bygd ny i 2016, det gamle vassverket på Eventyrøy er framleis i funksjonabel tilstand, men skal sjaltast ut.

Seljord vassverk har hatt sine innkøyringsproblem i startfasen, men mange av problema er elminera.

Den største utfordringa for vassforsyninga i Seljord er lekkasjer. Ein har starta opp eit arbeide med lekkasjesøk og kartlegging av leidningsnett.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Rehabilitering av leidningsnett	2021-2030	15 000`	Leidningsnettet har eit mykje utlekk.

7.6 ØVRIGE OMRÅDE

7.6.1 Avløpsreinsing i øvrige områder av Seljord kommune

Seljord kommune har særst lite informasjon angåande tilstanden på private avløpsanlegg og større private avløpsanlegg (campingplassar og hyttefelt).

Ein starta opp eit forsøksprosjekt med kartlegging av plassering i Vefall-Brekkegrend hausten 2019. Dette er ei kartlegging ein vil fortsette med. Både for å prøve å få oversikt over lokasjonar opp mot private/offentlege drikkevasskjelder. Men og med tanke på dei nasjonale krava som vert innført i 2027, som pålegg kommunane å ha oversikt med private avløpsanlegg. Deretter vil anleggseigarar få krav i 2032 til å dokumentere at anlegga er iht gjeldande krav.

7.6.2 Vassforsyning i øvrige områder av Seljord kommune.

Seljord kommune har særst lite informasjon angåande tilstanden på private vassforsyningar, både små og store private avløpsanlegg (campingplassar og hyttefelt).

Ein starta opp eit forsøksprosjekt med kartlegging av plassering i Vefall-Brekkegrend hausten 2019. Dette er ei kartlegging ein vil fortsette med. Både for å prøve å få oversikt over lokasjonar opp mot private/offentlege drikkevasskjelder.

Tiltaka under gjeld både for avløp og vatn

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Kartlegging av private anlegg	2025-2026	300`	Arbeid med kartlegging

8. FINANSIERING OG SJØLVKOST

Seljord kommune vedtok i desember 2015 at kostnadane knytt til vatn og avløp skal dekkast i samsvar med sjølvkostprinsippet jmf retningslinjer (H-2140 – retningslinjer for gregning av selvkost for kommunale betalingstjenester).

8.1 INVESTERINGAR 2020-2030

Hovudplanen VA syner eit relativt stort investeringsbehov i perioden 2020-2030. Tabellen under viser eit estimera investeringsbehov:

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tall i millionar	3 266`	6 330`	10 750`	4 750`	4 300`	4 450`	3 450`	4 300`	4 300`	13 050`	13 050`

Ein ser at det er estimert for anslagsvis kr 72 000 000,- i investeringar i tidsrommet 2020 – 2030. Dette er ut frå dagens perspektiv, og summene kan endre seg når tiltaka vert satt i verk.

8.2 KONSEKVENSAAR FOR DRIFT

Vidare investeringar, utbyggingar og meir komplekse reinseanlegg vil auke driftskostnadane ein del.

8.3 FINANSIERING AV VIDARE INVESTERING OG PÅFØLGJANDE DRIFT – AUKING AV AVGIFTER

Seljord kommune er nok ikkje i noko særstilling angående økonomiske utfordringar på eksisterande VA-anlegg.

Finansiering av utbetringar, rehabilitering, drift og utbygging må stort sett bli finansiert via avgiftsauke.